

**TÁJÉKOZTATÓ A DEBRECENI
KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUM
2007. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

Bevezető

A debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2007. évi munkájának áttekintésekor két fő szempontot kellett figyelembe vennünk. Egyrészt azt, hogy a lezajlott tevékenységek mennyiben kapcsolódtak a „Nemzeti Stratégia a Kábítószer probléma visszaszorítására” című, illetve a „Debrecen Városi Drogstratégia” című dokumentumokban foglaltaknak (rövid távú célok, cselekvési terv). Másrészt, hogy a DMJV Önkormányzatának döntései mennyiben szolgálták a város szenvedélybeteg ellátásának hatékonyabbá tételét.

A stratégiai gondolkodás fontos eleme a fórum javaslattevő, koordináló funkciójának erősítése, valamint az önkormányzati döntések stratégiai pillérekhez (közösség és együttműködés, prevenció, kezelés és ellátás, kínálatcsökkentés) való igazítása.

A helyi stratégia rövid távú céljainak megvalósulása és az új stratégia kialakítása jelenleg is folyamatban van, hiszen ez egy hosszabb elemzést igénylő munka. Annyi azonban már most látszik, hogy sajnos a stratégiai célkitűzések és a rövid távú akcióterv elemei nem teljes mértékben valósultak meg. Hiányosságokat azokon a területeken tapasztalunk, melyek azt célozzák, hogy a szakmai vélemények és igények határozottabban megjelenhessenek a város döntéseiben.

Egybehangzó vélemény volt, hogy erősíteniünk kell a szakmai szervezetek, Debrecen város lakossága és a DMJV Önkormányzata közötti párbeszédet a drogprobléma kezeléséről, szakmai koordinációról. A Debreceni KEF főképpen munkacsoportokban dolgozva a társadalmi és szakmai párbeszéd kiszélesítésére törekedett. Ennek érdekében a fórumon belül már meglévő munkacsoportok (prevenció, kezelés-ellátás, média) mellett új munkacsoportokat hozott létre (koordinációs, tanári, egyházi).

2007 májusában lemondott a Debreceni KEF szakmai elnöke, Fehér Richárd. Az új szakmai elnök, Berényi András személyében, 2008 februárjában került megválasztásra, míg a KEF titkári feladatok ellátására Gesztelyi Tamást választotta meg a KEF Közgyűlés.

A Debreceni KEF 2007-es tevékenysége főképpen a prevenciót helyezte előtérbe. A 2004. év végén alakult Csomópont Drogprevenció, Információ, Iroda átvette a KEF addigi programmegvalósító funkcióját és azóta több városi programot bonyolított le sikeresen. A

programok lebonyolításán túl az Iroda fontos részévé vált Debrecen szakmai életének. Tevékenységeit folyamatosan megismerték és szolgáltatásait rendszeresen igénybe vették a KEF szakemberein (prevenciós szolgáltatók) túl pedagógusok, szülők és diákok egyaránt.

A Csomópont Iroda folyamatos és kiszámítható működésének feltételei sajnos nem megoldottak mind a mai napig. Az iroda működési költségei a Mezon Iroda – mint üzemeltető- költségvetésében szerepelnek ugyan, de a személyi feltételek hiányoznak. Az iroda nem rendelkezik a működéshez elengedhetetlenül szükséges státusszal, státuszokkal.

A KEF 2007. évi programjának középpontjában a szakmai rendezvények és megmozdulások szervezésén túl elsődlegesen a Debreceni helyzetfelmérés (kutatás) feldolgozása állt, hiszen fontosnak tartjuk továbbra is, hogy a drogügyben dolgozó szakemberek és a város döntéshozói között olyan kapcsolat és együttműködés alakuljon ki, mely a prevenció és az ellátás területein pozitív változásokat hoz.

A Debreceni KEF eddigi tevékenysége és működése alapján országosan elismert szakmai testületté vált, amely annak köszönhető, hogy a KEF tagszervezetek folyamatosan új szakmai irányvonalak és szemlélet mentén tevékenykednek.

Az elkövetkezendő időben szükséges lenne a KEF által nyújtott szakmai és humán tőke aktívabb kihasználása, a szakmai szempontok figyelembevétele a döntések előkészítésénél a területre fordított pénzeszközök és humán erőforrások felhasználása tekintetében, hiszen az elkövetkezendő időszak gyökeres változásokat hoz a szenvedélybeteg ellátása területén.

Debrecen, 2008. szeptember 01.

Berényi András
Debreceni KEF szakmai elnök

Munkacsoportok

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2007-ben 43 tagszervezettel működött. Egy ekkora szervezet az elmúlt évek tapasztalatai alapján úgy működhet hatékonyan, ha a tagok szakterületenként fejtik ki tevékenységüket. Ennek érdekében munkacsoportokat hoztunk létre, melyek a stratégiai pilléreknek felelnek meg (prevenció, kezelés-ellátás, média). A munkacsoportok lehetőség szerint havonta üléseznek. A KEF közgyűlése, mely a tagok összessége évente kétszer.

A szakterületenként létrejövő munkacsoport mellett a DMJV Önkormányzatával történő egyeztetésért a Koordinációs munkacsoport felelős. A KEF társadalmi bázisának szélesítése érdekében hoztuk létre a tanári és az egyházi munkacsoportot.

Prevenció munkacsoport

A munkacsoport vezetője Veressné Dr. Gönczy Ibolya a Debreceni Egyetem Neveléstudományi tanszékének docense. A munkacsoportban főképpen a prevenció tevékenységgel foglalkozó szervezetek és intézmények vesznek részt.

A munkacsoport javaslataival és tevékenységével a debreceni drogprevenció tevékenységek elősegítésén dolgozik.

Kezelés-ellátás (Terápia-rehabilitációs) munkacsoport

A munkacsoport vezetője Simonné Kiss Mónika a Drogambulancia munkatársa. A munkacsoport elsősorban a debreceni kezelési láncban dolgozó szervezetekből és intézményekből áll. Javaslataik a terület hatékonyabb ellátásának céljával születnek meg, hiszen ez a terület kiesik a város gondolkodásának homlokteréből.

Média munkacsoport

A munkacsoport vezetője Juhász Béla Szilárd a Lelkierő Egyesület elnöke. A munkacsoport fő tevékenysége, hogy a drogproblémát és az ehhez kapcsolódó programokat, valamint intézményeket hatékonyan reprezentálja a város lakossága előtt.

Alkalmi munkacsoportok

Az állandó munkacsoportok munkáján túl ad-hoc jelleggel alkalmi munkacsoportok jöttek létre az elvégzendő feladatoknak megfelelően:

- Konferencia szervezés
- Nyilvános megmozdulások szervezése
- Kutatás és stratégiaalkotás

Koordinációs munkacsoport

Vezetője a KEF szakmai elnöke Fehér Richard. A koordinációért felelős munkacsoport a szakterületekért felelős munkacsoportok javaslatait hivatott megvitatni és azokat javaslat formájában egyeztetni a DMJV Önkormányzatával.

A koordinációs munkacsoport 2007-ban a munkacsoportok vezetőin kívül az Önkormányzat osztályainak delegáltjaival és intézmények (Drogambulancia), illetve ellenőrző szervek hivatalok munkatársaival egészült ki (Hajdú-Bihar Megyei Rendőrkapitányság, Gyámhivatal, ANTSZ).

Tanári munkacsoport:

A munkacsoport vezetője Urbán Antalné a Fazekas Mihály Általános Iskola drogügyi koordinátora. A munkacsoport 2005 júniusában alakult meg az előző évben életre hívott Tanári Klubból.

A munkacsoport létrehozásánál fő szempontunk volt, hogy a pedagógusokkal folytatott párbeszédet kiszélesítsük. A pedagógusok javaslatait figyelembe véve alakítsuk ki

álláspontunkat és tegyünk szakmai javaslatokat. A munkacsoport életre hívását az indokolta, hogy Debrecenben 70 általános és középiskola működik és az itt folyó koordináció és szakmai munka súllyal jelenjen meg a kábítószerügyi egyeztetés folyamatában.

Egyházi munkacsoport:

A munkacsoport vezetője Kovács Károly a Drogambulancia munkatársa, Tóth Tamás a Református Egyház és Keczán János a Baptista Egyház részéről. A munkacsoport többszöri próbálkozás után 2005 novemberében jött létre és azóta folyamatosan működik. Havonta ülésezik és egy-egy felekezetenél változó helyszínen.

Az egyházak és felekezetek megszólításának fontos terepe ez az új munkacsoport, ahol az egyházak képviselői nyújtanak segítséget az őket érintő speciális kérdések felvetésében és, javaslatok formájában történő megfogalmazásában.

Összefoglalva

A KEF által létrehozott munkacsoportok célja a városi drogstratégia megvalósításának elősegítése és a minél szélesebb társadalmi párbeszéd kialakítása. A célok elérése érdekében állandó munkacsoportok működnek: prevenciós, kezelés-ellátás, kínálatcsökkentő, média, tanári, egyházi és koordinációs. Szükség esetén eseti jelleggel létrehozhatók munkacsoportok, melyek konkrét feladatok megvalósítása érdekében működnek, majd feladatuk végeztével megszűnnek.

Feladata

- A városi drogstratégiát konkrét projektekre bontani. Ennek megvalósítása a stratégiához igazított feladatokra javaslatot tenni, és azok megvalósításában közreműködni.
- Számon kérhető és időhatárhoz kötött akcióterv készítése és betartatása.
- A munkacsoportban résztvevő szervezetek munkájának összehangolása, a megfelelő szintű akkreditáció biztosítása.
- A munkacsoport munkájáról folyamatos tájékoztatást adni a KEF tagszervezetinek

- A munkacsoport vezetője, vagy annak megbízottja a munkacsoportban megszülető javaslatokat a koordinációs munkacsoportban képviseli.

Debreceni helyzetfelmérés -kutatás- a Debrecen városi stratégia megújítása céljából

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok támogatására kiírt pályázatán sikeresen szerepelt. A pályázati keretösszeg terhére (2 millió forint) 2006 ősztől 2007 tavaszáig egy debreceni drogproblémával kapcsolatos helyzetfelmérést bonyolított le és ennek keretében a Debrecen Városi Drogstratégiát is megújítja széles társadalmi egyeztetés keretében.

A kutatás hivatalos elindítása a 2006. október 19-én tartandó szakmai napunk keretében történt meg. A szakmai napra meghívást kaptak azon intézmények (általános- és középiskolák, drogproblémával foglalkozó szervezetek), melyek tevékenysége a drogproblémával összefüggésben valamely színteret (prevenció, kezelés-ellátás, kínálatcsökkentés) felöllel.

A kutatás az NDI által kidolgozott módszerrel zajlott. Az NDI biztosította azokat a szakmai tapasztalatokat, kérdőíveket és módszereket, melyek egy átfogó városi kutatáshoz szükségesek. Átadta az egyes munkafázisok lebonyolításához szükséges elméleti tudást és gyakorlati tapasztalatokat.

A kutatás céljai

- A kutatás elsődleges célja a droghelyzet feltérképezése.
- A városban tevékenykedő intézmények és szervezetek munkájának vizsgálata, szükségleteik felmérése
- A Debreceni KEF tagszervezeteinek hatékonyabb együttgondolkodása
- A kutatási adatok alapján megfelelő stratégia és intervenció kidolgozása
- A DMJV Önkormányzatának és Debrecen lakosságának érzékenyítése

A kutatás több, egymástól független megközelítést használt a droghelyzet feltérképezésére, melyet lentebb részletezek munkafázisonként. Ezek a kutatások minden esetben a helyi

szakértők, kompetens szereplők aktív szerepvállalásával valósultak meg. Jelen esetben is a helyi szervezetek konstruktív részvétele a kutatás alapfeltétele.

Fókuszcsoporthok

Az eltérő mértékű és tartalmú érintettség alapján szelektálva három csoportot célszerű szervezni. Az első csoportba hívtuk meg a rendőrség, ügyészség, pártfogói felügyelet, a családsegítő szolgálat munkatársait. Ezen a fórumon a drogjelenség jogi-igazgatási oldalát tekinthetjük át, és konkrétumokat ismerhetünk meg az eljárás alá vont és az elterelésre utalt fiatalok számáról a területen. A második csoport az egészségügyi ellátórendszer képviselőiből áll, addiktológus, pszichiáter, gondozási központ vezetője volt, az ÁNTSZ egészségvédelmi munkatársa, iskolapszichológus, ifjúsági védőnők és iskolaorvosok vehettek részt. A harmadik ülésre a fiatalokkal napi kapcsolatban álló pedagógusokat, iskolaigazgatókat, gyermekvédelmi felelősöket, iskola-egyesületi titkárt hívtuk meg, és elsősorban az iskola és a pedagógusok feladatait, lehetőségeit tekintjük át a megelőzés területén.

Felelősök a munkafolyamatért

A munkafolyamat szervezése – Fehér Richard

A munkafolyamat lebonyolítása – Veressné Dr. Gönczy Ibolya (prevenció és kínálatcsökkentés), Varga Éva (kezelés-ellátás és kínálatcsökkentés)

Adatfeldolgozás – Veressné Dr. Gönczy Ibolya és Varga Éva

Összefoglaló tanulmány megírása – Veressné Dr. Gönczy Ibolya és Varga Éva

Kontextus információk beszerzése

A kutatási beszámolók a drogérintettség mintázata mellett igen sok információt tartalmaznak a különösen veszélyeztetett csoportokról, a drogérintettekről, a kereslet-kínálati tényezőkről. A legismertebb ismétlődő hazai kutatás, az u.n. ESPAD eredményei hozzáférhetők, hiszen az NDI által kiadott „Éves jelentés a magyarországi kábítószer helyzetről” kiadvány tartalmazza ezeket, s a kötet minden Fórumhoz eljut. Az adatok aktualizálása (a helyi viszonyok ismeretében egyszerű becslési eljárással) az adott környezetre megerősítheti, vagy korrigálhatja a helyi konszenzusos véleményt. Az információkat drogambulanciák, ügyészség, és pártfogói felügyelet esetén is gyűjtöttünk.

Felelősök a munkafolyamatért

A munkafolyamat szervezése – Fehér Richard és Tőkés Tibor

A munkafolyamat lebonyolítása – Fehér Richard és Tőkés Tibor

Adatfeldolgozás – Fehér Richard és Tőkés Tibor

Összefoglaló tanulmány megírása – Fehér Richard és Tőkés Tibor

Intézmények vizsgálata

A kutatáson belül az NDI által kidolgozott kérdőív került sor az intézményekben dolgozók mindegyikével

A városban működő, a drogcénához valamilyen módon kapcsolható intézmények és szervezetek körében. A problémafeltáró és helyzetértékelő vizsgálat során a helyi erőforrások számbavétele történt meg. A módszer: az interjú és a kérdőíves adatgyűjtés együttes alkalmazása. Az adatgyűjtés célja a jelenlegi adottságok, működési feltételek és a szükséges, ideális állapot közötti esetleges diszkrepancia feltárása.

A programelemen belül a város összes droghelyszínéhez köthető intézményében elvégezzük a kérdőív felvételét, melynek kiértékelését és összefoglaló tanulmány megírását egy budapesti szakemberrel végeztettük el.

Felelősök a munkafolyamatért

A munkafolyamat szervezése – Fehér Richard

A munkafolyamat lebonyolítása – KEF Tagszervezetek

Adatfeldolgozás – Havadi Gergely

Összefoglaló tanulmány megírása – Havadi Gergely

Iskolai adatgyűjtés

A kutatáson belül az NDI által kidolgozott kérdőív felvételére és a kérdőívhez kapcsolódó csoportos beszélgetésre került sor kortárs segítők bevonásával. A programelemen belül a város összes általános – és középiskolájában elkészítettük a felmérést a 8. és 10.

évfolyamokban, illetve kollégiumokban, hiszen ezen korcsoportok esetében van országosan összehasonlítható adatunk. Az intézményeken belül két-két osztállyal vettük fel az adatokat (ez kb 160 csoportot érintene).

A helyzetfelmérésben a válaszadás önkéntes, melyhez a szülők beleegyezését kérjük az osztályfőnökök segítségével. Az így kapott adatokat titkosan és névtelenül kezeljük a Köznevelési Törvény szabályainak megfelelően.

Felelősök a munkafolyamatért

A munkafolyamat szervezése – Fehér Richard

Képzés a résztvevőknek – Fábíán Róbert NDI munkatársa

A munkafolyamat lebonyolítása (adatgyűjtés és feldolgozás) – a Kortársak az Egészséges Fiatalokért Egyesület, a Lelkierő Egyesület, az Aranyközéput Egyesület és az Aranymorzsa Egyesület kortárs segítői, munkatársai

Összefoglaló tanulmány megírása – Fábíán Róbert az NDI munkatársa

Egyéni interjúk készítése alkalmi és rendszeres droghasználók körében

A drogos életutakból a töréspontok felderítése, a szükséges beavatkozás segítségnyújtásra hivatott intézmények munkájáról, hiányáról, az elterelés intézményéhez kapcsolódó ismereteikről, esetleg a drogbeszerzés módjáról, a veszélyeztetett csoportokról és a prevenció eredményes formáiról alkotott véleményükről.

A munkafázist kiegészíti egy 20 főből álló látens használói csoport kérdőíves megkérdezés, melynek metodikája lefedi a fent említett mélyinterjúk során feltett kérdéseket.

Felelősök a munkafolyamatért

A munkafolyamat szervezése – Simonné Kiss Mónika

A munkafolyamat lebonyolítása – Függő Híd Egyesület

Adatfeldolgozás – Simonné Kiss Mónika

Összefoglaló tanulmány megírása – Simonné Kiss Mónika

A kiadvány szerkesztése jelenleg folyamatban van.

Csomópont Drogprevenciós Információs Iroda

Megalakulás

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a Debrecen városi drogstratégiában ajánlásként fogalmazza meg, hogy szükséges lenne egy olyan iroda létrehozása ami a drogprevenció számára mintegy módszertani központként tud működni.

2004 nyarán a város létrehozta az irodát, de nem mint önálló intézményt. A Drogprevenciós Iroda, így szervezetileg a Mezon Iroda részét képezi, de helyileg és szakmailag önállóan működik. Helyileg a Batthyány utca 20. szám alatt kezdi meg működését a 28 négyzetméteres iroda. A szakmai irányvonalakat a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal karöltve dolgozza ki az iroda vezetésével megbízott szakember. A belvárosban található iroda, szakmai működésében egyrészt a Mezon Ifjúsági Iroda – mint működtető intézmény – és a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum – mint a szakmai háttérszerv- segítik elő.

Eredeti feladatok

Az iroda küldetése eredetileg a drogprevenciós szolgáltatást nyújtó szervezetek és a szolgáltatást igénybe vevők közötti koordináció és folyamatos párbeszéd biztosítása. Ennek érdekében kezdi meg működését hivatalosan 2004. november 8-án.

Az iroda feladata és célkitűzése igen sokrétű. A folyamatos kapcsolattartás a szervezetekkel, intézményekkel és az önkormányzat szerveivel ugyanolyan kiemelkedő feladat mint az információgyűjtés és információszolgáltatás, vagy a pályázatfigyelés, de említhetnénk a könyv- és médiatár kiépítését is. Ezen feladatokat mellékelten csatoljuk a Csomópont Drogprevenciós és Információs Iroda feladatkörének tartalmi elemei című dokumentumban

A fenti teendők egyben a közvélemény formálására is alkalmat adnak megfelelő médiatámogatás mellett, melyet nyitás óta folyamatosan biztosítanak a helyi és esetlegesen országos médiumok.

Tevékenység

Az eredeti célkitűzés mellett sürgető igény volt az iroda szolgáltatási iránt érdeklődők részéről alacsonyküszöbű szolgáltatások elindítására. Mára az iroda kinőtte magát. Jól megfér egymás mellett a drogprevenációs és alacsonyküszöbű szolgáltatás, sőt nem egy esetben segíti egymást a kétféle tevékenység.

A szolgáltatások az információs tevékenység, a koordináló és kapcsolattartó feladatokon túl folyamatosan színesedtek a segítséget kérők igényének megfelelően. Fontos megjegyezni, hogy a szolgáltatások bővítését nem tudtuk volna az iroda eredeti létszámával ellátni ezért rendszeres és önkéntes tevékenységet látnak el több éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakemberek, valamint folyamatosan számítunk egyetemi és főiskolai hallgatók gyakorlati időben nyújtott szakmai segítségére is.

Az iroda és a Nemzeti Stratégia céljainak és prioritásainak kapcsolata

A Nemzeti Stratégiában megfogalmazott preventációs célok mellett a kezelésre vonatkozó több pontjához is igazodik. A stratégiához való igazodást azért is tartjuk fontosnak, mert a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal való kapcsolattartás folyamatossága és a Városi Drogstratégiának való megfelelés előfeltétele a jó színvonalú szakmai munkának.

1. A társadalom váljon érzékenyebbé a drogkérdések hatékony kezelése iránt, a helyi közösségek pedig növeljék problémamegoldó készségüket a kábítószer-probléma visszaszorításában (közösség, együttműködés)

A Debreceni KEF-ben résztvevő szervezetek együttműködése nyomán komplex programot kívánunk eljuttatni a célcsoportokhoz, melyek során lehetőséget biztosítunk a drogprobléma megismertetésére és a probléma kialakulásával szembeni hatékony eszközöket és készségeket kívánunk átadni.

Az iroda lehetőséget biztosít programjai lebonyolítása kapcsán a társadalmi párbeszédre. A szolgáltatás megismertetése, a programról szóló széleskörű tájékoztatás alkalmas arra, hogy a drogkérdés misztifikálása helyett valós képpel rendelkezzen a helyi társadalom.

A társadalom segítő, reintegrációs attitűdjének kialakítását is szeretnénk elősegíteni az előítéletek oldásával. A droghasználókkal szembeni előítéletek és a gyógyulás útján elindulókkal szembeni ellenérzéseket is szeretnénk feloldani a program bemutatásával és a közvélemény formáló médiumok aktív bevonásával, figyelembe véve és megőrizve a személyiségi jogok sérthetlenségének jogát.

2. Esélyt teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszautasítására (megelőzés)

Az iroda munkájának előterében a prevenció funkció áll, de a leállt szenvedélybetegek és a kezelésben dolgozó szakemberek aktív közreműködése a Csomópont életében erősíti a szakmai együttműködést és a megelőző tevékenység hatékonyságát.

Az iroda nyitottsága elősegíti a szenvedélybetegség korai felismerését, mely lehetőséget ad a fiatalok szemléletének változására.

3. Segíteni a drogokkal kapcsolatba kerülő és a drogproblémákkal küzdő egyéneket és családokat (szociális munka, gyógyítás, rehabilitáció)

A drogprevenció irodaként elindult szolgáltatás már a megnyitást követően bizonyítja létjogosultságát. Ugyanakkor elmondható, hogy az eredeti célok és feladatok a szakemberek és a betérő érdeklődők igényinek megfelelően bizonyos módosításokon megy át. Természetesen továbbra is ellátja az iroda az eredeti célkitűzéseire megfogalmazott feladatokat (koordináló, kapcsolattartó, információs és módszertani feladatait) de egyre nagyobb a „nyomás”, hogy alacsonyküszöbű szolgáltatások is elinduljanak.

Az iroda célcsoportja

Célcsoport	szolgáltatás
szakemberek	Információs szolgáltatás, konzultáció,
pedagógusok	Információs szolgáltatás, konzultáció, képzés
szülők	Információs szolgáltatás, konzultáció,
diákok	Információs szolgáltatás, konzultáció, képzés

Az iroda célcsoportja kezdetben a küldetésének, feladatainak megfelelően elsősorban a droghasználat megelőzését célul kitűző szakemberek (KEF tagok), a pedagógusok, a szülők és persze nem utolsó sorban a diákok. A megelőzés mint szempont azt is jelentette, hogy nem elsősorban a droghasználók, vagy a droghasználókkal kapcsolatban állóknak kívánt szolgáltatni. Az Információs iroda jelleg sem a terápiás feladatok szükségességét hangsúlyozta.

Az irodában 2007. évben megvalósult szolgáltatások

Információs szolgáltatás

A Csomópont Iroda a 2005. évben az eredeti célkitűzéseknek megfelelően elsősorban, mint információs szolgáltató „intézmény” működött. Fontos volt tehát középpontba állítani a folyamatos kapcsolattartást a szakmai szervezetekkel akik Debrecen területén a szenvedélybetegség megelőzésében és kezelésében vesznek részt. Az irodát ebből fakadóan is rendszeresen keresték fel a szakmai szervezetek munkatársai.

A 2007. évben a szolgáltatókkal való kapcsolattartás mellett napi kapcsolat alakult ki a szolgáltatásokat igénybe vevő intézményekkel, esetünkben elsősorban oktatási intézményeket értek ez alatt. Az oktatási intézmények részéről olyan megkereséseknek tettünk eleget, melyekben módszertani segítséget igényeltek. Az irodát felkereső pedagógusok kérdőívek összeállítását, szakirodalmakhoz való hozzáférést és tanácsokat kértek a megtartandó prevenciós foglalkozásokhoz. Ebben az évben az irodát a fenti céllal közel 40 pedagógus kereste meg.

Az iroda munkájának ismerté válásával egyre inkább nőtt azon főiskolai és egyetemi hallgatók száma, akik egyrészt szakdolgozatuk megírásához, másrészt házi dolgozatok elkészítéséhez kértek segítséget. Az elmúlt évben 20 főnek nyújtottunk segítséget.

A Nevelj okosan! című programunk kapcsán szülők is érdeklődtek, szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, vagy egyéni problémakezelés kapcsán.

Összefoglalva az alábbi feladatokat láttuk el:

- ◆ kapcsolattartás (szakma, intézmények, magánszemélyek, önkormányzat)
- ◆ könyv-és médiatár kölcsönzése
- ◆ módszertani segítségnyújtás
- ◆ tanácsadás, szülőknek

Programszervezés

- A Drogellenes Világnap rendezvényei Debrecenben 2007.

A 2006. esztendőben két napos (június 26-27) programsorozatot bonyolítottunk le a Fügő-Híd Egyesülettel karöltve. A már fent említett és hagyományosnak mondható biciklitúrán túl egy egész napos belvárosi megmozdulásra is alkalmat kerítettünk.

Drogellenes Világnap 2007. Szakmai beszámoló

A Fügő- Híd Egyesület az idén is megrendezte városi szinten a Drogellenes Világnap keretében, a már hagyománynak számító rendezvénysorozatát. Elsődleges preventív célokat tűztünk ki, elsősorban az egészséges életmód értékeit közvetítve a célcsoportunk felé. Programunk az idén június 23. és június 26. között került megrendezésre felhívó jelleggel a lakosság széles rétegeit megcélozva. A Drogellenes Világnap programjait plakátokon, szórólapokon, a helyi sajtóban és rádióban is hirdettük. A rendezvényhez kapcsolódóan egyesületünket és a debreceni Drogambulancia szolgáltatásait is bemutattuk, megcélozva a családokat és a veszélyeztetett célcsoportot is. A három napos program alatt, a Kangoo cipős torna, a kerékpározás, a Paint ball a szabadban, a falmászás a program közös élmény részét alkotta. Ezen felül a rádiós vetélkedők során Fallabda, Fitness, Gokart, Bowling, úszó és élményfürdő belépőt, sporteszközöket nyertek a résztvevők. A program az évek során egyre népszerűbb a lakosok körében, ezúttal a kerékpártúrán 60- 70 fő vett részt.

A PROGRAM RÉSZLETEZÉSE:

2007-06-23 szombat

Gyülekező helyszíne: A Főnix csarnok parkolójában. Színvonalas programok csábították, szórakoztatták a fiatalokat.

- BMX bemutató
- Hip- Hop bemutató, show tánc
- Kenguru cipős tornabemutató

I. Kerékpártúra:

Kirándulás a Fancsikai tavakhoz, a magas létszám és a nagy távolság ellenére szinte kivétel nélkül mindenki végigtekerte a távot. Érkezés a Csordáskert vendéglőhöz.

II. Ebéd, szabadidős tevékenységek:

Helyszín: Csordáskert Vendéglő

Ebédrel kb. 60 főt tudunk megvendégtelni.

- társas labdajátékok
- ebéd
- nyereménysorsolás

Sorsolás: Fitness belépők, Fallabda jegyek, Bowling, Go- kart belépő, sporteszközök kisorsolása történt a résztvevők között.

III. Paint ball:

Helyszín: Apafai lőtér Paint ball pálya

A festékháború népszerűségét mutatja, hogy 6 csapat nevezett 7 fős létszámmal, felejthetetlen élményt nyújtva a fiatalok számára.

2007- 06-24 vasárnap:

Programlehetőségek a nyereményeként kapott belépőkkel.

Úszás- **helyszín:** Debreceni Sportuszoda

Gokartozás – **helyszín:** Fedett Gokart csarnok, Cora áruház melletti szabadtéri pálya

2007-07-25 hétfő:

Helyszín: Tanítóképző Főiskola Gyakorló Ált Isk. tornaterem.

Az előző program elemeken résztvevők közül sokan megjelentek a Falmászáson, egy újabb sportélménnyel gazdagodva.

2007-07-26 kedd:

Helyszín: Élő rádióműsor Friss Rádió

Téma: a drogfogyasztókat érintő kérdések, a Drogambulancia szolgáltatásai, kezelési lehetőségek. A helyes válaszokat adó betelefonálók belépőket és szabadidős játékokat nyerhettek.

- Prevenációs előadások iskolákban

Debrecen város területén a Debreceni Rendőrkapitányság különböző osztályai és a Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya végez drogprevenációs tevékenységet. Ezek egy részét képezi a rendőrség biztonságra nevelő általános iskolai (DADA), valamint középiskolai (ELLEN-SZER) programja.

A DADA program egy alsó tagozatos és egy felső tagozatos törzsanyagra oszlik, mindkettő 20-20 órai anyagot foglal magába. Az órák gyakorisága az iskola és az oktató megállapodásán múlik. A DADA program keretében az elmúlt két tanévben az alábbi iskolákban került sor foglalkozások megtartására:

- Vörösmarty Mihály Általános Iskola, 6 osztály, 149 tanuló
- Fazekas Mihály Általános Iskola, 2 osztály, 35 tanuló
- Ibolya Utcai Általános Iskola, 2 osztály, 50 tanuló
- Epreskerti Általános Iskola, 3 osztály, 70 tanuló
- Újkerti, 1 osztály, 27 tanuló
- Gönczi Pál Általános Iskola, 1 osztály, 20 tanuló.

Az ELLEN-SZER program középiskolák 10. évfolyamában oktatható, 7 alkalommal 2-szer 45 perc időtartamban. Az elmúlt két tanévben az alábbi iskolában folyt a program oktatása: Beregszászi Pál Szakképző Iskola, 1 osztály, 38 fő.

A fenti programokon túl az elmúlt két tanévben, alábbi iskolákban tartottunk osztályszintű prevenációs foglalkozásokat, melyek többségében egyszeri alkalmat jelentettek (egy-két tanítási óra):

- Újkerti Nevelési és Oktatási Központ (kb. 210 fő)
- Vénkerti Általános Iskola (kb. 80 fő)
- Epreskerti Általános Iskola (kb. 80 fő)
- Nagysándor József Általános Iskola (kb. 40 fő)
- Kazinczy Ferenc Általános Iskola (kb. 500 fő)
- Vörösmarty Mihály Általános Iskola (kb. 100 fő)

- Bárczi Gusztáv Általános Iskola (kb. 80 fő)
  - Gönczi Pál Általános Iskola kb. (100 fő)
  - Szoboszlói Úti Általános Iskola (kb. 80.fő)
  - Benedek Elek Általános Iskola (kb. 160 fő)
  - Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola Gyakorlóiskolája (kb. 100 fő)
  - József Attila Általános Iskola (kb. 180 fő)
- (A fenti tanulók mindannyian felső-tagozatosok)*

- Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola (kb. 100 fő)
- Dóczy Gimnázium (kb. 50 fő)
- Irinyi János Élelmiszeripari Középiskola és Gimnázium (kb. 250 fő)
- Diószegi Sámuel Közép és Szakképző Iskola (kb. 500 fő)
- Fazekas Mihály Gimnázium (kb. 100 fő)
- Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola (kb. 160 fő)
- Ady Endre Gimnázium (kb. 80 fő)
- Baross Gábor Szakképző Intézet (kb. 80 fő)
- Povolny Ferenc Szakképző Intézet (kb. 200 fő)
- Balásházy János Mezőgazdasági Szakközépiskola (180 fő)

A fentiekén túl hasonló jellegű előadások megtartására került sor:

- a Győrffy István Kollégiumban, (kb. 200 fő)
- a Váci Mihály Kollégiumban, (kb. 100 fő)
- a DMJV Önkormányzat Gyermekvédelmi Intézményében, (kb. 40 fő)
- a Debreceni és Nyírségi Lakásotthonokban (kb. 30 fő)

A felsőoktatási intézményekben tanulókat az alábbi két vonatkozásban érintették előadások:

- Magyar Orvostanhallgatók Egyesületének tagjai számára 1 előadás (kb. 50 fő),
- DE-ÁJK Drogklinika nevű programjában résztvevők számára 2 előadás (kb. 90 fő).

Szülőknek 12 esetben került sor egyszeri előadás megtartására (az ezt igénylő iskolák szervezésében többnyire szülői értekezletek keretében).

- Konferenciák

2007. február 28. „Nézőpontok a szenvedélybetegségek ellátásában” az Országos Addiktológiai Intézet és a DMJV Családsegítő Központja szervezésében.

2007. május 30-án megszerveztük a „Debreceni helyzetfelmérés eredményei” című konferenciát, amelynek a **DMK Belvárosi Művelődési Ház** adott otthont.

A részletes program:

9.30- 10.00

- Regisztráció

10.00 – 10.15

- Köszöntő
  - DMJV Polgármesteri Hivatal képviselője

10.15 – 10.45

- Az Iskolai és az intézményi adatfelvétel tapasztalatai
  - Fábián Róbert - Nemzeti Drogmegelőzési Intézet munkatársa

10.45 – 11.25

- Fókuszcsoporthoz elhangzottak eredménye
  - Varga Éva - Debreceni Drogambulancia munkatársa és
  - Dr. Gönczi Ibolya - Debreceni Egyetem Neveléstudományi Tanszék docense

11.30 – 12.00

- Kávészünet

12.00 – 12.20

- Alkalmi és rendszeres droghasználók körében készült mélyinterjúk tapasztalata
  - Simonné Kiss Mónika - Független Híd Egyesület elnöke

12.20 – 12.50

- Országos adatok és a helyi viszonyok
  - Tökés Tibor - Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány Boldogkert Lakóotthon vezetője
  - Fehér Richard – programkoordinátor

13.00 – 13.40

- Ebéd

13.40 – 14.30

- Kérdések és válaszok

Az előadások után a konferencia résztvevői és az NDI munkatársai közösen átbeszélték a kutatás eredményeit. A következő témákat tartották továbbgondolásra méltónak a szakemberek:

1. Alacsonyküszöbű ellátások továbbfejlesztése különös tekintettel a biztonságos szórakozóhely programra.
2. A szervezetek szorosabb együttműködése a közösségi ellátások és terápiás ellátás során.
3. Az önszorgító csoportok szakmai támogatása.
4. Prevenációs kiadványok szerkesztésének fontossága, melyet az iskolák számára készítenek el a szakemberek.
5. Átfogó prevenációs programok beindítása Debrecen iskoláiban.

„Harc a problémák szabad mozgása ellen” Határ menti partnerség a drogprobléma hatékony kezeléséért. Magyarország-Románia határon átnyúló együttműködési programja. Az INTERREG határon átnyúló fejlesztési programban együttműködő partner a Független Egyesület.

- EFOTT 2007. Fesztivál drogellenes rendezvénye

A 2007. esztendőben az előző évekhez hasonlóan a drogprevenációs és mentálhigiénés tevékenységek önálló helyszínen és önálló tematikus programsorozattal jelenhettek meg, mely a látogatottságot figyelembe véve sikeresnek mondható. A drogprevenációs sátor 5 szervezet együttműködése során színes programokkal jelent meg a fesztiválon. A totótöltésen keresztül, a vetélkedőkön át a drogpolitikai kerekasztal beszélgetésig, különböző programokon vehettek részt a fesztiválozók.

- Önsegítő csoportok

Az igényeknek megfelelően és a hely lehetőségeit figyelembe véve bővültek a szolgáltatások. Így az iroda drogprevenációs feladatai mellett debreceni szakemberek bevonásával betöltött egyfajta „drop-in”, (toppanj be) funkciót. Józanságmegtartó és önsegítő csoportok indultak, segítséget nyújtunk a kezelésbevitelhez, munkahelyek keresésében aktívan közreműködünk leállt szenvedélybetegek számára, de a beszélgetni vágyó fiatalok számára is nyitva vagyunk és igény szerint alkalmat kapnak szakemberek figyelmére, felmerülő problémák megbeszélésére.

- ◆ józanságmegtartó csoport
- ◆ Narcotics Anonimus csoport
- ◆ AA, GA csoportok
- ◆ AL-ANON szülőket és hozzátartozókat segítő csoport
- ◆ munkahely közvetítés leállt szenvedélybetegeknek
- ◆ igény szerint a betérőkkel való beszélgetés, kezelőhellyel való kapcsolatfelvétel